

Zaštita autorskog prava u e-učenju

Jasna Tingle i Dragutin Nemeć
SZI seminar, Zagreb
14.11.2009.

Polazišta

- Poznavanje sličnosti i razlika između e-učenja i obrazovanja u tradicionalnom okruženju
- Informiranost o Zakonu o autorskom pravu i poštivanje
- (nova) uloga knjižnica u tom kontekstu

Što je e-učenje?

- E-učenje = primjena ICT u obrazovanju
 - u tradicionalnoj nastavi
 - u kombiniranoj nastavi
 - u obrazovanju na daljinu
- U svrhu
 - kvalitetnijeg učenja i poučavanja
 - sudjelovanja udaljenih polaznika

Autorska prava u e-učenju

- Pojavljuju se
 - u planiranju
 - u produkciji materijala (rad autora, naknada za korištenje, alati,...)
 - izvođenju (licencije za LMS, autorska prava polaznika)
- Mogu utjecati na:
 - kvalitetu
 - cijenu

Autorsko i srodna prava

- Pravo vlasništva
 - Intelektualno vlasništvo
 - Autorsko pravo; copyright
- Srodna prava
- Autorsko djelo
- **Što** i tko se štiti
- Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima ;
Kazneni zakon
- Strano pravo

Priopćavanje djela javnosti

- Stavljanje na raspolaganje javnosti
 - iznimke za nastavu: izvođenje, mali dio baze
- Repozitoriji, digitalne zbirke
 - [Medicinski fakultet](#) ; [Filozofski fakultet](#); [SVKRI](#)
- Povezivanje-*linkanje*
- Distribucija

Što je dozvoljeno? 1/5

- Specifičnosti e-učenja i e-okruženja?
- Elektronički izvori, internet, baze podataka
- Obrazovanje i nastava
- Slobode i dodatna ograničenja
- Odgovornost
 - Institucije, ali i nastavnika, polaznika, knjižničara

Što je dozvoljeno? 2/5

- Priprema materijala
 - reproduciranje - umnožavanje
 - digitaliziranje
- Stavljanje na raspolaganje javnosti
- Dozvole i iznimke
 - Za svakog
 - Za javne arhive i knjižnice, obrazovne i znanstvene ustanove
 - Za nastavu i znanstveno istraživanje

Što je dozvoljeno? 3/5

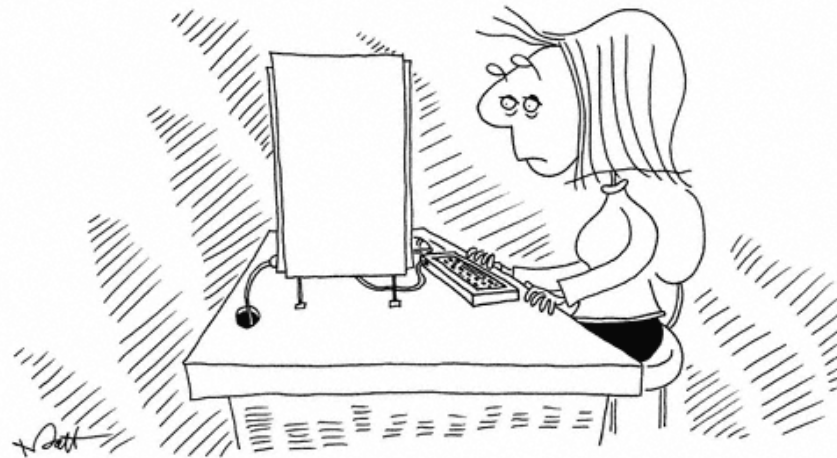
- Ostala korištenja tuđih radova
 - Citiranje, bibliografski podaci, audiovizualni sadržaji
 - Osobe s invaliditetom
- Razvijanje vlastitih materijala
- Radovi polaznika
- Autorska djela u radnom odnosu

Što je dozvoljeno? 4/5

Matthew Henry Hall

Teaching Online

"You have 736 new messages!"

Što je dozvoljeno? 5/5

- Komercijalne licence (baze, programi, CMS)
- “I agree”
- *Open access, open source - ili free?*
- Licence neprofitnih organizacija:
 - GNU – za software, “copyleft”
 - Creative commons za autorska djela
 - uz priznavanje autorstva, imenovanje
 - nekomercijalna
 - bez prerada
 - “ShareAlike” – dijeli pod istim uvjetima

Nastava, obrazovanje, znanost 1/2

- Javno u svim oblicima
 - “Javnost”, javno izvođenje vs. priopćavanje
 - Javno dobro, javna domena
 - Javno financiranje
- Kolektivno ostvarivanje autorskih prava
- “Slobodni pristup znanstvenim informacijama”

Nastava, obrazovanje, znanost 2/2

- Članak iz komercijalne baze podataka
 - Poveznica - ili puni tekst unutar LMS?
- Koga tražiti odobrenje?
- Staro **autorsko** djelo
 - Pa zašto onda nije javna domena?
- Karta Hrvatske

Linkovi

- Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima
 - http://www.zamp.hr/zakoni/word/autorski_procisceni.rtf
- Primjer razrade autorskog prava u LMS
 - <http://www.smartcopying.edu.au/scw/go/pid/700>
- GNU licence i copyleft
 - <http://www.gnu.org/copyleft/fdl.html>
- Creative commons licence
 - <http://creativecommons.org/licenses/>

Kontakti

- jasna.tingle@carnet.hr
- dragutin.nemec@pravo.hr